

Praha 18.4.2011
čj. SRS 031383/2011

Oblastní odbor SRS
Ztracená 1099/10
161 00, Praha 6

Zpráva č. 3 oblastního odboru PRAHA o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 4.4.–17.4.2011

1. Počasí

Ve sledovaném období došlo po první dekádě dubna k prudkému poklesu teplot. V první dekádě se ranní teploty pohybovaly mezi 4 °C až 12 °C, odpolední od 13 °C do 24 °C. Nejteplejším dnem období byl pátek 7.4., kdy byly zaznamenány ranní teploty 12 °C a odpolední vystoupily až na 24 °C. Na počátku druhé dekády dubna došlo k prudkému ochlazení, kdy 13.4. činilo odpolední maximum pouze 6 °C, což byla ranní teplota předcházejícího dne. Foukal silný, nárazový vítr. O víkendu klesly ranní teploty na - 2 °C, odpolední atakovaly 15 °C. Za sledované období napršelo okolo 15 mm srážek s velmi rozdílným místním rozložením. Celkově v oblasti přetrvává sucho.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Končí setí jarních obilnin, provádí se ochrana proti plevelům. Řepky byly ošetřeny proti krytonosci řepkovému a čtyřzubému. Oproti loňskému roku je vegetace v pokročilejší fázi vývoje. Během krátké doby rozkvetly meruňky, třešně, trnky, nakvétají švestky a hrušně. Bohužel však létá málo hmyzu a je otázkou, zda budou všechny květy opylovány. V sadech probíhají postřiky proti strupovitosti a padlí jabloňovému. Asi o 10 dnů dříve než vloni se do Kačice (Kladensko) vrátili dva čápi.

OBILNINY

Porosty ozimů mají všeobecně zdravě zelenou barvu, lokálně jsou však mezerovité a nevyrovnané. Jedná se hlavně o ozimé ječmeny. Zdroje listových chorob většinou zůstaly na odumřelých listech, na zelených listech se choroby objevují zatím jen slabě. Porosty pšenice ozimé se jeví celkově v lepším zdravotním stavu než porosty ozimých ječmenů. Vzcházející jarní ječmeny jsou lokálně prožloutlé z důvodu špatné agrotechniky a nedostatku srážek.

PŠENICE OZIMÁ (RF 23–30 BBCH)

První slabé výskyty **padlí pšenice (*Blumeria graminis*)** byly lokálně zjištěny dne 11.4. na obvodech Příbram a Kutná Hora, a to hlavně na starších listech.

Na obvodu Kladno dochází místně v katastrech Hvězda a Přelíc k ojedinělým výskytům vadnutí středního listu mladých rostlinek. Na bázi vadnoucího listu, který lze snadno vytáhnout, se nachází otvor a uvnitř bílá, lesklá larva **bzunky ječné (*Oscinella frit*)**.

Na Příbramsku byly dne 11.4. všeobecně zjištěny první slabé výskyty brouků a příznaky poškození požerky **kohoutka modrého (*Oulema gallaeciana*)**.

Příznaky napadení jsou podélné úzké pruhy mezi listovými žebry vykousané brouky a larvami. Larvy na rozdíl od brouků ponechávají při žíru dolní pokožku listů neporušenou. Žloutnou a vadnou listy. Nejvíce bývají napadány okraje porostů.

Brouci kohoutka modrého jsou celí modrozelení. Měří 5-6 mm. Vajíčka jsou dlouhá cca 1 mm, žlutooranžová. Larvy jsou špinavě bílé, kyjovitého tvaru, pokryté černým slizem se zbytky trusu. Mají tři páry nohou. Měří 5-6 mm. Kohoutci se vyskytují ve škodlivém množství v několikaletých cyklech. Larvy jsou škodlivější než dospělci. Napadené rostliny špatně metají a předčasně dozrávají. Jarní obilniny jsou k napadení citlivější než ozimé.

Ošetřuje se při výskytu 0,3 a více dospělců na 1 smyk a při 0,4 a více vajíček a larev na 1 odnož.

Lokálně střední ohniskové výskyty **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** byly opětovně sledovány na obvodu Kolín a Kutná Hora. V současnosti probíhá ochrana přibližně na 400 ha ozimé pšenice.

JEČMEN OZIMÝ (RF 25–31 BBCH)

Střední výskyt **padlí ječmene (*Blumeria graminis*)** byl zjištěn na Příbramsku v katastru Volenice, první slabé výskyty zjištěny na Kladensku a Berounsku.

Na Příbramsku pozorován vzestup choroby **sítovité a okrouhlé skvrnitosti ječmene (*Pyrenophora teres*)** na horní listy (zatím v podobě slabých výskytů), stejně tak slabé výskyty pozorovány i na Kladensku.

U infekce z osiva se první příznaky objevují již na klíčcích pochvách (koleoptile) v podobě nenápadných světle hnědých proužků. Skvrny pak přecházejí na listové čepele v podobě podélných hnědých skvrn, které se zvětšují nebo splývají a často vykazují příčné proužky (sítování). U mladých listů bývá charakteristické sítování vidět jen v procházejícím světle. Koncem sloupkování a při metání bývají skvrny mnohem nápadnější, a při silném napadení celý list zasychá, avšak netřepí se jako u pruhovitosti ječné. Metání klasů není touto chorobou ovlivněno. Silně napadené rostliny však mohou mít zahnědlé špičky zrn a sníženou klíčivost. Choroba je významnější v chladnějším, vlhkém počasí; riziko epidemie roste v deštivém, chladném jarním počasí. Spory se šíří hlavně větrem, méně v odstříkujících dešťových kapkách. Šíření choroby podporuje nedostatečně zaorané strniště. Oslabené rostliny jsou k infekci citlivější (utlučená půda, příliš jemně zpracovaná půda před setím, předchozí napadení porostu plísní sněžnou či paluškou travní a p.).

Ošetřuje se při výskytu 5% a více napadených rostlin (BBCH 29 a 37)

Na Berounsku (Zdice, 8.4.) zjištěny první slabé výskyty brouků a poškození listů požerky **kohoutka modrého (*Oulema gallaeciana*)**.

JEČMEN JARNÍ (RF 00–13 BBCH)

Na vzcházejících rostlinách se na Kladensku objevují první příznaky napadení **sítovitou a okrouhlou skvrnitostí ječmene (*Pyrenophora teres*)**. Jedná se o primární infekci z osiva.

Na rostlinách se také objevují první požerky **dřepčíka obilního (*Phyllotreta vittula*)**.

LUSKOVINY

HRÁCH SETÝ (RF 09-13)

Na Kladensku pozorováno slabé poškození okrajů listů **listopasem čárkovitým (*Sitona lineatus*)**.

OLEJNINY

Mezi jednotlivými porosty jsou značné vývojové rozdíly. Na některých lokalitách se v porostech objevují žluté kvítky, jiné porosty jsou malé, přisedlé u země, řídké a mezerovité. Lokálně jsou porosty silně zaplevelené.

ŘEPKA OZIMÁ (RF 39–59 BBCH)

Hlavně v prvním týdnu sledovaného období začal nálet **blýskáčka řepkového (*Meligethes aeneus*)** do porostů, a to plošně v celé oblasti. Zatím se objevuje pouze na

okrajích pozemků v již nakvétajících rostlinách. Vzhledem k ošetření insekticidy jsou však výskyty velmi slabé.

Lokálně střední až silný výskyt **hraboše polního (*Microtus arvalis*)** byl zaznamenán na obvodu Kolín v katastrech Lošany, Lošánky, Kbel, Radovesnice a Polní Voděradý. Probíhá cílená ochrana na 120 ha.

OKOPANINY

ŘEPA CUKROVKA (RF 00-19)

V letošním roce byly plochy cukrovky vzhledem k vývoji počasí zasety brzy. Probíhá preemergentní ošetření herbicidy. Na části ploch již cukrovka vzchází.

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

JABLOŇ (RF 55-56 BBCH)

Na sledovaných lokalitách i v intenzivních sadech na obvodu Kladenska se na rozvíjejících růžicích objevují první příznaky napadení **padlím jabloňovým (*Podosphaera leucotricha*)**.

HRUŠEŇ (RF 57-60)

Na obvodu Kladenska pozorováno líhnutí **mery skvrnité (*Cacopsyla pyri*)**.

OKRASNÉ DŘEVINY

Všeobecně na keřích brslenů, kalin, pustorylu a dalších dřevin zjištěny výskyty **mšice makové (*Aphis fabae*)**. Živorodé samičky zakladatelky rodí mladé mšice.

Za oblastní odbor Praha zpracoval: Ing. Karel Štefan